

Examenopgaven VBO-MAVO-C
2003

tijdvak 1
dinsdag 27 mei
09.00 – 11.00 uur

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

OPSTEL

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

FUNCTIONEEL SCHRIJVEN

Achter dit voorblad zitten de opgaven van zowel "Opstel" als "Functioneel schrijven".

Examenopgaven VBO-MAVO-C

2003

tijdvak 1
dinsdag 27 mei
09.00 – 11.00 uur

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

FUNCTIONEEL SCHRIJVEN

Bij dit examen hoort een uitwerkboekje.

Dit examen bestaat uit 5 opdrachten.
Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten maximaal behaald kunnen worden.

Voor dit examen zijn maximaal 180 punten te behalen.

300005-503o1

Dit examen bestaat uit vijf opdrachten.

Lees voor elke opdracht eerst de informatie en maak de opdrachten wanneer dat wordt aangegeven.

Verplaats je in de volgende situatie en bedenk daarbij dat als er in een opdracht 'je', 'jij' of 'jou(w)' staat, je telkens je eigen naam en/of adres en/of postcode en/of woonplaats en/of geboortedatum en/of geboorteplaats moet vermelden.

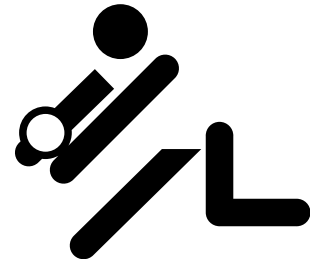
DE VOLTREFFERS is een bekende naam bij de sportliefhebbers in jouw woonplaats. Het is een gezellige volleybalvereniging en jij bent al een paar jaar lid. In een artikel in het septemбернаummer van het clubblad *Het Trefpunt* lees je dat jouw club in december 2002 het 50-jarig bestaan viert. Dat jubileum zal feestelijk worden gevierd. De bestuursleden denken daarbij niet in de eerste plaats aan een receptie, maar vooral aan een groots opgezet en landelijk jeugdtoernooi. De organisatie van zo'n toernooi is geen kleinigheid; daarom vraagt het bestuur of er misschien leden zijn die willen helpen. Bij het artikel staat een oproep.

OPROEP

Onze volleybalclub bestaat op 27 december 2002 precies 50 jaar. Wie wil ons helpen bij het organiseren van ons jubileumjeugdtoernooi op 27 en 28 december 2002?

Wie wil:

- de publiciteit verzorgen,
- snoep en frisdrank verkopen,
- de velden uitzetten,
- gastgezin zijn voor een of meer deelnemers,
- na afloop van het toernooi het veld opruimen,
- voor sponsors zorgen?

Wil je ons helpen, geef je dan schriftelijk vóór 15 oktober op bij de heer Harmsen van het secretariaat van DE VOLTREFFERS.

Geef aan op welke dagen je beschikbaar bent, waaraan je mee wilt helpen en vermeld onder welk nummer je telefonisch bereikbaar bent.

Bij het lezen van de oproep ben je meteen enthousiast. Je overlegt met je ouders en je besluit je op te geven. Eigenlijk wil je overal wel aan meehelpen, maar dat is een beetje te veel van het goede in je examenjaar. Je ouders vinden het een leuk idee om in ieder geval één of twee jeugdige deelnemers in huis te nemen. Je vader geeft je nog een leuk idee om aan sponsorgelden te komen. Jij geeft je op om te helpen bij het verzorgen van de publiciteit en bij het uitzetten van de velden. Je kunt bijna altijd, behalve op woensdagavond; dan heb je dansles.

EEN BRIEF

- 50p 1 Schrijf *op examenpapier* een brief aan de heer Harmsen. In de brief geef je aan waaraan je wilt meewerken en wanneer je tijd hebt. Leg uit welk idee je vader had om aan sponsorgelden te komen. Jullie willen ook als gastgezin optreden. Vergeet niet je telefoonnummer te vermelden. Het adres van het secretariaat is Postbus 34 in jouw woonplaats, de postcode is 8392 XZ. Je schrijft de brief op 2 oktober 2002.

Binnen een week word je gebeld door de heer Harmsen. Hij stelt je hulp erg op prijs. Er hebben zich inmiddels dertien teams aangemeld, niet alleen uit de directe omgeving, maar ook van verder weg. Onder de teams die zich aangemeld hebben, zitten een paar echte publiekstrekkingen, bijvoorbeeld 'Thor', de jeugdkampioen van Nederland, verder een team uit het asielzoekerscentrum bij jullie in de buurt en er komt zelfs een team uit Bonn in Duitsland. Het wordt dus een internationaal toernooi.

Samen met enkele andere leden ga je de publiciteit rond het jeugdtoernooi voorbereiden. Gelukkig heeft het bestuur al een paar zaken geregeld. Zo staan de data en de plaats van het toernooi al vast: 27 en 28 december 2002 in sporthal De Zuidkant in je woonplaats. Ook staat al vast dat in de kantine van de sporthal de expositie '50 jaar DE VOLTREFFERS in foto's' te zien zal zijn. Doordat jullie van de gemeente de sporthal gratis mogen gebruiken, kan de toegangsprijs voor de bezoekers laag blijven: maar € 2 per persoon per dag.

De publiciteitscommissie komt drie keer bij elkaar om plannen te maken. Jij neemt het op je om een affiche te maken dat in de weken voor het toernooi overal in je woonplaats opgehangen wordt. Er moeten natuurlijk zoveel mogelijk mensen komen kijken.

EEN AFFICHE

- 45p 2 Maak *in het uitwerkboekje* het affiche. Natuurlijk vermeld je waarom het toernooi wordt gehouden, dat het internationaal is, de toegangsprijs, de plaats, de data en wat informatie over de publiekstrekkingen onder de deelnemers. Vergeet de tijden niet: beide dagen van 9.00 tot 16.00 uur. Ook vermeld je de mogelijkheid om tijdens het toernooi de fototentoonstelling in de kantine te bekijken. Gebruik korte, kernachtige formuleringen. Zorg voor een goede bladindeling. De belangrijkste woorden schrijf je groot of onderstreep je.

Je hebt inmiddels ook bericht gekregen dat er bij jou thuis een meisje van het Duitse team komt logeren. Ze heet Anneliese Wolbacher en je ziet er naar uit om met haar kennis te maken.

Het toernooi komt steeds dichterbij. Overal in jouw woonplaats zie je jouw affiche hangen. Het affiche valt goed op, want jullie hebben het op knalgeel papier laten afdrucken.

Om voor de opening van het toernooi de aandacht van de plaatselijke pers te krijgen, willen jullie graag dat de burgemeester de opening verricht. De voorzitter van jullie club, Josien Klaarman, kent burgemeester Jacobse persoonlijk. Zij regelt dat wel voor jullie. Tot je grote verbazing word je na een paar dagen gebeld door mevrouw Kloosterman, de secretaresse van de burgemeester.

"De burgemeester heeft jullie voorzitter, mevrouw Klaarman, beloofd om jullie volleybaltoernooi te komen openen. Daarom heb ik wat informatie nodig voor zijn toespraakje."

"Eh ... ja, graag", stamel jij.

"Kun je me wat informatie over jullie club sturen?"

"Ja, natuurlijk. Die informatie moet ik wel even bij elkaar zoeken."

“Oh ... ik wil het graag snel hebben. Kun je me de informatie vandaag nog even faxen?”

“Ja hoor, dat lukt wel. Mijn buurman heeft een faxapparaat.”

“Mooi, stuur de fax dan naar de gemeente. Het faxnummer is: 87 21 43. Zet er maar op dat het ter attentie van mevrouw Kloosterman is. Dan komt het wel op de goede plaats terecht. Alvast bedankt. O ja, hoe laat verwachten jullie de burgemeester?”

Omdat je op die laatste vraag geen antwoord kunt geven, beloof je mevrouw Kloosterman dat je haar het antwoord zult toesturen.

Na het telefoontje ga je even zoeken in je clubspullen. In het februarinummer van het clubblad stond een leuk artikel, van iets minder dan een A4'tje over de geschiedenis van de club. Daar heeft de burgemeester vast wel iets aan.

Van je buurman krijg je een faxformulier. “Dat formulier stuur je mee als eerste pagina van je fax. Daar kun je ook nog een mededeling op zetten”, zegt hij.

Nou, dat komt mooi uit, want je wilt de burgemeester vragen om kwart voor negen in de kantine van de sporthal aanwezig te zijn. Hij kan dan de tentoonstelling bekijken en daarna om negen uur het toernooi openen.

EEN FAXFORMULIER

- 30p **3** Vul *in het uitwerkboekje* het faxformulier in dat je aan de gemeente stuurt. Gebruik als faxnummer van de afzender het nummer van je buurman: 82 98 32. Je verstuurt dit formulier op 22 november samen met het artikel uit het clubblad.

Op de dag voor het toernooi komen de leden van het team uit Bonn in jullie woonplaats aan. De gastgezinnen nemen hun bezoek mee naar huis voor een eerste kennismaking. Anneliese is een aardige, gezellige meid. Ze spreekt vrij goed Nederlands, doordat ze een Nederlandse moeder heeft. Aan het eind van de avond weet je al heel wat van Anneliese, haar familie, haar school en haar volleybalvereniging.

De volgende morgen begint het toernooi. De burgemeester heeft zijn huiswerk goed gedaan. Aan de hand van het materiaal dat je hem gestuurd hebt, heeft hij een leuke toespraak gehouden.

Het toernooi is een groot succes. De sfeer is enthousiast, er zijn veel spandoeken, er wordt flink gezongen en ook nog gevolleybald. Beide dagen is er veel publiek. De lokale televisie is aanwezig en interviewt jou. Jullie team wint in de halve finale van de ploeg uit Bonn, maar verliest in de finale. Het feest dat het toernooi afsluit, is het leukste feest dat je ooit hebt gehad.

De volgende morgen vertrekt het Duitse team naar huis. Je neemt afscheid van Anneliese. Jullie spreken af elkaar nog eens te bellen of te schrijven.

In het januarinummer van *Het Trefpunt* lees je dat het bestuur besloten heeft om elk jaar een jeugdtoernooi te organiseren. Ook staan er foto's in het blad. Op twee foto's ontdek je Anneliese. Je besluit daarom een exemplaar van het blad naar haar op te sturen.

EEN BRIEF

- 45p **4** Schrijf *op examenpapier* een brief aan Anneliese. Ga in op de gezellige tijd die jullie samen hebben gehad. Natuurlijk kom je nog even terug op de spannende finale, op twee andere momenten tijdens het toernooi en op het feest na afloop. Vertel dat het toernooi een jaarlijkse gebeurtenis wordt. Vertel Anneliese dat er een jongen uit jouw club verliefd op haar geworden is. Vraag of Anneliese hem een briefje met een foto wil sturen. Vertel

ook waarom je een exemplaar van het clubblad meestuurt. Vraag tenslotte of je in de voorjaarsvakantie bij haar mag komen logeren. Het adres van Anneliese Wolbacher is: Obere Rheinstrasse 49a in 53412 Bonn, Duitsland. Je schrijft je brief op 29 januari 2003.

EEN ENVELOP

10p **5** Schrijf *in het uitwerkboekje* de envelop bij de brief aan Anneliese.

Twee weken later ligt er een brief van Anneliese in de brievenbus. Ze heeft je brief ontvangen en nodigt je uit om een weekend bij haar te komen logeren. Bij de brief zit een mooie foto van haar volleybalteam.

Examenopgaven VBO-MAVO-C

2003

tijdvak 1
dinsdag 27 mei
09.00 – 11.00 uur

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

OPSTEL

Werk één van de 10 opdrachten uit.

Voor dit examen zijn maximaal 90 punten te behalen.

300005-503o2

Werk één van de volgende opdrachten uit. Zorg ervoor dat je opstel minimaal 400 woorden bevat.

GELD MOET ROLLEN

- 1 Geld hebben is belangrijk. Tegenwoordig beschikken mensen over veel geld en ze hebben er veel voor over om dat geld te krijgen. Dat blijkt uit het Nationaal Scholierenonderzoek waarin onderzocht werd hoe jongeren aan geld komen. Gemiddeld heeft een 14- tot 15-jarige een bedrag van € 94 per maand te besteden, terwijl een 16- tot 17-jarige scholier over zo'n € 164 per maand beschikt. Er zijn grote verschillen in besteedbaar inkomen.
→ Schrijf een artikel over geld voor de themabijlage van de regionale krant over jeugd en geld. Daarin geef je met een voorbeeld aan hoe belangrijk geld voor jou is. Vertel hoe jij aan je geld komt. Geef ook aan of jij tevreden bent met de hoeveelheid geld die je te besteden hebt. Geef daarvoor ten minste twee argumenten. Geef ook ten minste twee redenen waarom je vindt dat je ouders jou meer of minder zakgeld moeten geven.

MODERN PESTEN

- 2 Internet, e-mail en sms zijn prachtige communicatiemiddelen van deze tijd. Boodschappen kunnen snel en effectief worden doorgegeven, maar ze kunnen helaas ook gebruikt worden om anderen te beledigen.
→ Schrijf voor de schoolkrant een artikel waarin je ingaat op het beledigen via internet, e-mail of sms. Werk ten minste twee voorbeelden van 'modern pesten' uit. Maak duidelijk wat je daarvan vindt door ten minste twee argumenten uit te werken. Geef aan wat iemand tegen deze pesterij kan ondernemen.

IN DE BAK

- 3 Je ziet een tv-programma waarin gediscussieerd wordt over het nut van gevangenisstraf. Enkele uitspraken zijn:
 - Gevangenisstraf helpt niet, want als die lui vrijkomen, zoeken ze toch weer contact met mensen in de criminele sfeer.
 - Alternatieve straffen zijn de beste oplossing. Laat ze maar werken in de dienstverlening; dan doen ze nog iets nuttigs.
 - Iemand van zijn vrijheid beroven is de ergste straf die je bedenken kunt.
 - Ik vond die taakstraf geen straf; het was een lachertje.
 - Die thuisstraf is een goede oplossing: zo went de crimineel in z'n eigen situatie aan een leven zonder overtredingen.
 - De gevangenis is tegenwoordig net een hotel, met al die luxe. Dat kost de maatschappij handenvol geld. Wie betaalt dat uiteindelijk?
 - Ik heb genoeg tijd gehad om na te denken en ik ben heel erg veranderd. Ik ga echt opnieuw beginnen.Het programma heeft je geboeid, omdat in jouw omgeving sprake is van uitbreiding van de bestaande gevangenis. Je vindt het een goede aanleiding om jouw mening over gevangenisstraf in de plaatselijke pers naar voren te brengen.
→ Schrijf een ingezonden stuk voor het plaatselijk dagblad, waarin je jouw mening over het nut van gevangenisstraf geeft. Ga uitvoerig in op ten minste drie van bovengenoemde uitspraken.

SPELLEN

- 4 Misschien ben jij wel een eigentijdse spellenfreak en ontspan jij je met computergames. Of houd jij van denkspelletjes als master mind of dammen? Wie weet ben jij vooral iemand die behendig is in het kaartspel. Of kan scrabble, ganzenbord of mikado jou meer bekoren? De meeste mensen hebben zo hun eigen favoriete spel. Welk spel heeft jouw voorkeur?
- Schrijf in het blad 'Games', een blad voor liefhebbers van spellen, een artikel over het spel van jouw voorkeur. Je beschrijft het soort spel, de spelregels en de manier waarop jij het spel speelt. Je geeft aan waarom dit spel voor jou zo aantrekkelijk is.

LOT UIT DE LOTERIJ

- 5 Op je verjaardag kreeg je een staatslot cadeau. Je maakte daarmee kans op de hoofdprijs van één miljoen euro. Je had maar weinig vertrouwen in een goede afloop ... toch gebeurde het onverwachte: jij won de hoofdprijs.
- Beschrijf in het jongerenblad 'Break Out!' wat je hebt meegemaakt vanaf het tijdstip dat je hoorde dat je één miljoen euro gewonnen had. Hoe was je eerste reactie? Beschrijf ook twee tegengestelde reacties van mensen, toen zij hoorden van jouw prijs. Beschrijf de belangrijkste drie bestedingen die je met dat geld hebt gedaan. Geef aan wat er veranderde in jouw leven.

UITSTELLEN, UITSTELLEN EN MAAR UITSTELLEN

- 6 De wekker gaat, want je moet vroeg op, maar ... je blijft nog 'even' liggen. Je hebt kiespijn, maar het bezoek aan de tandarts stel je steeds uit. Je wilt aan je boekverslag beginnen, maar ... eerst nog 'even' kijken wat er op de tv is. Taken en karweitjes worden steeds uitgesteld, totdat die niet meer gedaan kunnen worden of alleen nog maar veel te laat of onder grote spanning. Ook huiswerk doe je weer op het laatste nippertje. Ben jij iemand die de neiging heeft alles maar uit te stellen?
- Beschrijf voor de schoolkrant drie situaties waarin je verzeild bent geraakt door steeds maar iets uit te stellen. Beschrijf duidelijk wat uitgesteld werd en waarom. Denk daarbij aan de reacties van anderen op jouw uitstellen, de risico's die je loopt, de spanning die het voor jou oplevert en de gevolgen. Beschrijf tenslotte hoe je achteraf tegenover je eigen uitstelgedrag staat. Heb je spijt? Wat heeft het opgeleverd? Wil je jezelf veranderen?

De volgende opdrachten zijn in het bijzonder bedoeld voor examenkandidaten uit het volwassenenonderwijs.

Het staat elke kandidaat vrij een keuze te maken uit alle tien de opdrachten.

DE LIEFDE

- 7 Ondanks oorlog, agressie, ruzies en afstand houdt de liefde zich staande. Denk aan de band tussen mensen onderling: de liefde voor uw ouders, uw broers, uw zussen, uw vrienden en vriendinnen, uw partner. Maar ook is er sprake van liefde in de band die u heeft met bijvoorbeeld uw huisdieren, uw lievelingsmuziek, uw geboorteplaats en uw sport. De liefde verdwijnt nooit. Zonder liefde zou de wereld niet bestaan.
- Geef voor het maandblad 'Mens' een beschrijving van de liefde. Geef aan welke rol de liefde in uw leven speelt. Geef ook een indruk van vormen van liefde die u om u heen ziet. Beschrijf de vorm van liefde die ooit op u een overweldigende indruk heeft gemaakt. Hoe ziet de ideale liefde er volgens u uit?

SCHAAPJES TELLEN

- 8 Slapeloosheid, je zult er maar last van hebben. Het houdt wetenschappers bezig en ook 'gewone' mensen liggen er wakker van. Het is een probleem dat u zeer bekend voorkomt. Nachtenlang ligt u wakker.
- Beschrijf voor het blad 'GezondZijn' van de plaatselijke kruisvereniging uw slapeloosheid. Verwerk in uw artikel de volgende vragen. Sinds wanneer en onder welke omstandigheden openbaart het probleem zich bij u? Hoe komt u de slapeloze nachten door? Welke gevolgen heeft de slapeloosheid voor u? Hoe hebt u geprobeerd iets tegen slapeloosheid te doen en wat was het resultaat van die poging(en)?

SALARISVERSCHILLEN

- 9 Nog steeds krijgen veel vrouwen minder betaald dan mannen voor precies hetzelfde werk. De Tweede Kamer vindt dat het tijd wordt dat dit verandert en heeft de regering aangespoord tot actie over te gaan.
- Schrijf voor 'Kijk op werk', een blad voor vakbondsleden, een artikel waarin u ingaat op het verschil in beloning tussen mannen en vrouwen die precies hetzelfde werk doen. U geeft aan of u het met de Tweede Kamer eens bent dat de verschillen moeten worden opgeheven of juist niet. U geeft ten minste twee argumenten voor uw standpunt. U belicht ook de rol die de vakbonden in deze kwestie kunnen spelen.

GEWOON ALTERNATIEF?

- 10 Stel, u hebt een vervelende verkoudheid. Als die na verloop van tijd niet overgaat, bezoekt u uw huisarts. U bespreekt uw klachten en uw arts schrijft een receptje en geeft een goede raad mee naar huis. Na enige tijd voelt u zich wel wat beter, maar de klachten verdwijnen niet helemaal. Wat te doen? Sommige mensen besluiten op zo'n moment niet naar een gewone arts of specialist te gaan; ze gaan liever naar een alternatieve arts, bijvoorbeeld een homeopaat of een acupuncturist.
- Schrijf voor het tijdschrift 'Beter' een artikel waarin u duidelijk maakt of u in bovenstaande situatie kiest voor een alternatieve genezer of voor een gewone arts. Geef daarvoor twee redenen. Bespreek een nadeel van uw keuze. Maak met een voorbeeld duidelijk of de gewone geneeskunde en de alternatieve samen kunnen gaan.